

П'ЯНИЦЬКІ ПІСНІ

268

Ой так не було, –
Пропила поміло,
Повернуся по хаті, –
Буде лихо й лопаті.
Ой так, та й байдуже,
Затіпала хвартух дуже,
Чоловіче, візьми ніж,
Поки мокре, – поти й ріж.

*Андрей Дмитр. Кравченко, 62 л.
Александровск Катер. губ., 6 января 1894 г.*

269

Моя жінка не п'яниця,
Нігде ж вона не шляється,
Як зачує в голові –
Ляже спать у рові.
Прокинеться як та курка,
Нема платка, ні капурка,
Накриється рукавцем,
Та й додому манівцем.
Моя жінка знакомита,
Задрипана ззаду свита,
Захлепена пелена,
Така жінка моя.
Ще й на ніжку шкандибає,
Ще й на спині горбок має,
Така гарна, така гожа,
Побий її сила Божа.

Компания жинок. Ивановка Александр. у., 1871.

270

Через гребельку іду
І оснівочку несу,
А за мною дітинята
Несуть мої клубенята.
Оснівочку пропила,
Клубки на похмілля,
Нехай дома не лежить
Погане безділля.

Баба Марчыха. Ольгинское Мариуп. у., 1874 г.

271

Ой напиймося,
Як нам хочеться,
Як старі станем –
То й не схочеться.
Твоє скорчиться,
Мое зморщиться,
Та й обоім разом,
Та й не схочеться.

*Баба Секлета Проценко. 29 декабря 1887 г.,
д. Кушугумовка*

272

Козак в корчме

Козак входить в корчму «як панська дыгына», а виходит голым.

Мать проклинает корчму

Ой хмелю ж мій, хмелю,
Та тонкая хмелино,
Ой треба ж нам, хмелю,
Та з розумом жити,
Та не по повній чарці,
Та не по повній рюмці
Мед, горілку пити.
Мед, горілочка тума –
Зведе парня з ума.
Та ішов козак з Дону,
Та з Дону додому,
Та зайшов козак в корчму,
Та зайшов козак в нову,
Та як панська дитина;
Та на йому боти –
Німецької роботи;
Шо на йому каптан,
Шо на йому чорний –
Все слід промітає;
Шо на йому пояс,
Шо на йому красний,
Як мак процвітає;
Шо на йому шапка,
Шо на йому сива, –
Од місяця сяє.

208

Та випив козак рюмку,
Та випив козак другу, –
Та як панська дитина,
Та вийшов козак з корчми,
Та вийшов козак з нової, –
Та як мати народила.
Та вийшла його мати,
Та вийшла його стара, –
Та все плаче, ридає,
Та все тую корчму,
Та все тую нову, –
Кляне, проклинає.
Та бодай ти, корчмо,
Та бодай ти нова –
А сю ніч згоріла,
Та як ти мого сина,
Як ти молодого,
Та з сорочки розділа.

Христя Самсыкіна, Балабино Александр. у., 1885 г.

273

Забутый бедняк испытывает богачей

Як був я богат, –
Всяк мені був рад,
Всяк у гості звав,
Братом називав,
А тепер прі біді –
Не раді мені.
Візьму я п'ятак,
Та піду в кабак,
А в тім кабаці
Сидять богачі,
Мед горілку п'ють,
Мене в шию б'ють.
– Піди ти, харпак,
Піди ти, дурак,
Піди ти, проспись,
Та з умом зберись.
– Ой я ще не пив
І хліба не їв,
Буду я так жить,

209

Як Господь презвів.
Як узяв я з жарту
Горілочки кварту,
Та сів за столом
З більшим стаканом,
А ті богачі – все зглядаються,
А до харпака – присуваються.
– Ой ви богачі,
Ви давно легачі,
Ми у вас беремо, –
З вами й проп'ємо.

*Никита Джигирь. Кушугумовка Алекс. у.,
5 декабря 1887 г.*

274

Ой бре, море, бре,
Сип, шинкаронько, ще,
Єсть у мене рідний батько –
Викупе мене.
Ось і батько іде,
І грошей несе, –
Тепер же я, шинкаронько,
Буду у тебе.
Ой бре, море, бре,
Сип, шинкаронько, ще,
Єсть у мене рідна мати –
Викупе мене.
Ось і мати іде
І грошей несе, –
Тепер же я, шинкаронько,
Буду у тебе.
Ой бре, море, бре,
Сип, шинкаронько, ще,
Єсть у мене рідна сестра –
Викупе мене.
Ось сестриця іде,
І грошей несе, –
Тепер же я, шинкаронько,
Буду у тебе.
Ой бре, море, бре,
Сип шинкаронько, ще,
Єсть у мене моя мила –

Викупе мене.
Ось і мила іде,
Грошей не несе, –
Тепер же я, шинкарько,
Піду від тебе.

*Агафья Саенкова, с. Покровское Алекс. у.,
23 декабря 1885 г.*

275

Ой куме, куме, добра година,
Що зібралася уся родина;
Ой куме, куме, добра горілка,
Вип'ємо, куме, для понеділка;
Скин'ємося, куме, шагів по сорок,
Вип'ємо, куме, ще й у вівторок;
Проженім, куме, скот у череду, –
Вип'ємо, куме, ще й у середу;
Ой куме, куме, добра година,
Що зібралася уся родина,
Помиймо, куме, тарілки й ложки,
Вип'ємо, куме, у четвер трошки;
Продаймо, куме, рябу телицю,
Вип'ємо, куме, ще й у п'ятницю.
Ой куме, куме, добра година,
Що зібралася уся родина.
Покин'ємо, куме, святу роботу, –
Вип'ємо, куме, ще й у суботу.
Ой куме, куме, добра година,
Що зібралася уся родина.
Покин'ємо, куме, святе діло, –
Вип'ємо, куме, ще й у неділю;
Продаймо, куме, рябії вівці,
Вип'ємо, куме, ще й наздогінці.
Ой куме, куме, добра година,
Що зібралася уся родина!
Пропиймо, куме, скотину й вівці,
Та підем, куме, тепер ми відсіль;
Пропиймо, куме, сіру корову, –
Вип'ємо, куме, ще й на дорогу.

*Дьячиха Василиса Биянтовская, 60 л.,
Андреевка Александр. у., Екатер. губ., 24 апреля 1885 г.*

276

Сусідоньки голубоньки, (2)
Зійдімося докупоньки, (2)
Та вип'ємо горілоньки. (2)
Ой п'яна ж я та й валюся, (2)
А додому йти боюся. (2)
Ой боюся чоловіка, (2)
Щоб не вбавив мені віка.
Ревнивого мужа маю, (2)
Хіба піду до Дунаю. (2)
Ой Дунаю, Дунаєчку, (2)
Втопи ж мою головочку. (2)
На камені ноги мила, (2)
А с каменя хвиля збила, (2)
Головоньку утопила. (2)
Ой ви, соми, їжте ноги, (2)
А ви щуки, їжте руки, (2)
А личенька не займайте, (2)
Бо личенько обмиється, (2)
Прийде милий, подивіться, (2)
А мій милий догадався,
За відеречко хватався –
– До Дунаю поспішався:
– Ой ти, мила, чорнобрива,
Ой що ж це ти наробила,
Маліх діток сіротила.
Маліх діток семеречко,
А восьмее в повіточку, –
Нахлопоче головочку.

*Молодъци: Секлета Проценкова, Химка Кишкина, Олександра
Панасенкова и Марфа Забарна, д. Кушугумовка Алекс. у.,
Екатер. губ., 29 декабря 1887 г.*

277

У неділю п'ю, п'ю,
В понеділок сплю, сплю,
А в вівторок снопів сорок
Пшениченьки жну, жну.
В середу возила,
В четвер молотила,
В п'ятницю віяла,
А в суботу міряла.

У неділю продала,
Та с людцями пропила,
Слава ж тобі, Господи,
Шо до пуття довела.

*Парубок Василь, с. Ляхово Ананьевск. у. Херс. губ., 1884 г.
Сообщил учит. С. Потапенко.*

ЖАРТІВЛИВИ ПІСНІ

278

Прием, оказанный тещей зятям

Стала да теща,
Стала да рідна
Своїх зятів в гості звать:
І Гришка прийшов,
І Микишка прийшов,
І Захарько прийшов,
І Макарко прийшов,
І Давидко прийшов,
І Демидко прийшов,
А Йванюша каретою приїхав.
Стала да теща,
Стала да рідна
Своїх зятів садовить:
І Гришку на лавку,
І Микишку на лавку *і т. д.*
А Йванюшу на стульчику посадила.
Стала да теща,
Стала да рідна
Своїх зятів годувать:
І Гришці пампушку,
І Микитці пампушку,...
А Йванюші з горошком
Стала да теща,
Стала да рідна
Своїх зятів частувать:
І Гришці да чарку,
І Микишці да чарку...
А Йванюші стакан меду піднесла.
Стала да теща,
Стала да рідна